Total Pages : 3

End Semester Examination of Semester–III, 2015
Subject : SANSKRIT (HONS) (UG)
Paper : VI
Full Marks : 40
Time : 2 Hrs

The figures in the margin indicate the marks corresponding to the question

Candidates are requested to give their answers in their own word as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

1. कस्यचिदपि एकस्योत्तरं प्रदेयम्- 10

   क) शुकनासस्य मतानुसारेण लक्ष्मीचरित्रस्य वैशिष्ट्यमालो च्यताम्?

   ख) कथाख्यायिकयोः वैशिष्ट्यं प्रतिपाद्य, तत्र कादम्बरी कुत्रान्तर्गता इति पर्यालाच्यताम्।

1. कश्चिदेकः सन्दर्भो व्याख्येयः

   Explain any one of the following : 6

   क) यौवनारम्भे च प्रायः शास्त्रजलप्रक्षालननिर्मलापि कालुष्यमुपयाति बुद्धिः।

   ख) विरला हि तेषामुपदेष्टारः। प्रतिशब्दक इब राजवचनमनुगच्छति जनो भयात्।

   ग) चन्दनप्रभवो न दहति किमनलः?

3. अधोलिखितेषु चतुर्णां प्रश्नानानुत्तरं संक्षेपेण संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च उपस्थाप्यताम् : 1x4=4

क) कस्मिन् अवसरे चन्द्रापीड़ाय शुकनासेन उपेदशः प्रदत्तः ?

ख) 'कादम्बरीरसज्ञानामाहारोहपि न रोचते' इत्यत कादम्बरीशद्वस्य तात्पर्यं व्याख्यातव्यम्।

ग) किं तावत् तमः सूर्येणापि न दूरीक्रियते ?

4. अधोलिखितस्य प्रश्नस्य उत्तरं देयम्- 10

माघकृते शिशुपालवधनामधेये महाकाव्ये श्रीकृष्णमुद्दिश्य नारदस्य वार्ता वर्णयत।

अथवा

पाठ्यविषयमधिकृत्य माधकवेः वैदग्ध्यं प्रतिपाद्यताम्।

5. अधोलिखितयोः किमप्येकं पदां संस्कृतभाषया नागरीलिप्या च व्याख्येयम्- 6

i) विलोकनेनैव तवामुना मुने कृतकृतार्थोऽस्मि निवर्हितांहसा। तथापि शुश्रूषुरहं गरीयसी र्गिरोऽथवा श्रेयसि केन दृप्यते।।

ii) नवानधोऽधो बृहतःपयोधरान् समूदकर्पूरपरागपाण्डुरम्।
क्षणं क्षणोत्शिप्तगजेन्द्रकृत्तिना स्फुटोपमं भूतिसितेन शम्भुना।।

6. अधोलिखितेषु चतुर्णां प्रश्नानानुत्तरं प्रदीयताम् : 1x4=4

i) किं नाम शिशुपालवधस्य प्रथमसर्गस्य ?

ii) हिरण्यगर्भः इत्यनेन को बोध्यते ?

iii) शिशुपालवधमहाकाव्यस्य नायकः कः ?

iv) किं नाम आसीद् नारदस्य वीणायाः ?

v) शिशुपालवधमहाकाव्यस्य मूलाधारः कः ?

vi) जनस्तुषाराञ्जनपर्वताविव-अत्र केन सह कस्य उपमा ?